

Natuurwandelroute nationaal park DWINGELDERVELD “SPIER – HOLTVEENSLENK”

Nodig: stevig profielschoenen, kijker, camera, waterdichte 'zitlap' voor pauze op nat bankje
Duur: anderhalf uur, incl. rondkijken onderweg, excl. koffie tot slot bij Oriëntatiecentrum.

-
- 1- **Start bij SBB-Oriëntatiecentrum te Spier** (parkeerplaats, kiosk, toiletfaciliteiten).
Verkeersweg oversteken, links aanhouden en bospaadje met rode paaltjes in.
 - 2- Pad gaat 'op en neer' door jong dennenbos. Klaphekje door, brede laan in. Rode paaltjesroute links laten liggen. Restant Oude Postweg, hier met eiken en in de herfst veel paddestoelen. Het geaccidenteerde karakter van de zandduinen is goed herkenbaar. Het woeste zand is begin vorige eeuw met bos vastgelegd.
 - 3- Op viersprong linksaf. Vinken proberen verkeerslawaaï A28 te overstemmen. Is voor hen van levensbelang, want roep en zang moeten gehoord kunnen worden door soortgenoten.
 - 4- Mooie grote Sitkaspar links -zilveren naalden glinsterend in de zon. Op viersprong rechtsaf, rode paaltjesroute weer volgen. Eikenlaan naast jonge dennenaanplant.
 - 5- Brede zandweg volgen en rode paaltjesroute die rechtsaf gaat, negeren. Heideveld (Westerveen) rechts is geplagd. Links een geluidswal van stobben en afgevoerde grond van natuurontwikkelingsprojecten.
 - 6- Rododendrons voorbij. Links sporen van een landgoedje met krentenbomen, wat ooftbomen, acacia's en coniferen. Witte steen met naam 'De Keep'. Hier stond het 'jachthuis' van de fam. Ter Brake, voornamelijk zakenlieden die dit ter ontspanning aanhielden. Het raakte in onbruik, werd verkocht en is toen afgebroken.
 - 7- Bij gronddepots rechtsom, om steen met vaknummer 38 heen. In struikgewas scharrelt een winterkoninkje. Op dood hout paddestoelen: zwavelkopje, witte bultzwam, elfenbankje, berkenzwam, doolhofzwam.
 - 8- Pad blijven volgen, afslag tussen bosvakken 38 en 37 voorbij. Links ontvouwt zich uitzicht op de weidse watervlakte van de Holtveenslenk. Het is een uitgegraven laagte, die er vroeger ook lag -als veengebied. Nadat de turf vergraven was, is het ontgonnen en volgepoot met bos. Vanaf 1994 is gewerkt om dit terrein een nieuwe natuurwaarde te geven, als 'natte slenk'. Ca. 240.000 kuub grond is weggehaald, zodat u nu fraaie watervogels als roodhalsfuut, geoorde fuut, kuifduiker, dodaars en kleine plevier kunt ontdekken. Zelfs zilverreiger en zwarte ruiters zijn gesignaleerd!
 - 9- Grote zandpad langs water blijven volgen. De drie 'ronde' piramiden horen bij het project 'Kunst in het Dwingelderveld'. Boven de bosrand zweven buizerds. Misschien ziet u oeverzwaluwen. Bij warm(er) weer kans op boomvalken, die op libellen jagen. Menig straaljagerpilot is jaloers op de vliegekunst van boomvalken.
 - 10- U loopt door tot het SBB-informatiepaneel. Links de Holtveenslenk, rechts het water van het Moddergat. Er staan wat bankjes die het genieten van het uitzicht vergemakkelijken. De plas 'Moddergat' staat al op kaarten van anderhalve eeuw geleden. De Oude Postweg voert er achterlangs, over hoger liggende zandkopjes.
 - 11- U bent op het zuidelijkste puntje van de trip. We keren terug, verharde fietspad volgen + rode paaltjesroute. De paaltjesroute maakt een rechterbochtje naar een vennetje. Hier groeien als curiositeit rode waterlelies, ooit geplant door iemand die de natuur naar eigen inzicht wilde

optuigen. Let eens op het verschil in waterstand tussen dit veentje en de erachter gelegen Holtveenslenk. Het kan wel een meter of twee zijn...

- 12- Rode paaltjespad volgen, door het bos naast het fietspad. In v.m. veentje ontwateringsgreppels, nodig voor de bosaanleg. In 1938 werden Sitkaspar en berk 'op rabatten' geplant. De sloten worden nu weer gedempt.
- 13- Bospad blijven volgen. Waar een rij berken in zicht komt, staat links een eikenaanplant. Het paaltjespad komt uit bij een vennetje 'Kibbelhoek'. Een karakteristieke naam van een betwist stuk grond. Toponiemen als Kibbelveen, Kibbelbrug en Kibbelarij zijn typisch Nederlands.
- 14- De weg (met fietspad) om het vennetje heen volgen, met Juniperus op de hoge delen. Ernaast gevarieerd bos, waar geluiden van boomklever en specht klinken. Dat duidt op oudere, grotere bomen. Natuurlijk ook klein grut als mezen en goudhaantjes. Achter het vennetje een lage heidevlakte, zo te zien een uitblazingsvlakte waar de wind -lang geleden- het landschap vormde. Het verstoven zand bouwde verderop weer stuifduinen.
- 15- Op de hoge kopjes groeit vooral kraaiheide. Rood in winter en voorjaar; glimmend donkergroen in de zomer. De route voert tussen vennen door. Tussen 't pijpestrootje groeien hier blaasjeskruid en snavelbies. Voorbij twee gedrongen beuken ziet u een ven, waar is afgeplagd en waar pijpestrootje verwijderd is. Veenmos, dopheide, zonedauw, grondster en moeraswolfsklauw krijgen daar weer nieuwe kansen.
- 16- Waar het fietspad en de rode paaltjesroute rechtsaf gaan, volgen wij het brede zandpad rechtdoor. Vak 54 blijft aan de rechterhand. In 1909 begon men hier met grove den de zandverstuiving vast te leggen. Vele tientallen jaren daarna is men steeds bezig geweest om hier een redelijke bosstand te krijgen.
- 17- Verhard fietspad oversteken, zandweg vervolgen. Vak 59 blijft aan de rechterhand. Verderop voegt de rode paaltjesroute zich weer bij ons. In een lariksbosje scharrelen sijsjes rond. Het zijn echte zaadetertjes.
- 18- Rode paaltjesroute rechtsaf volgen; bosvak 58 blijft links liggen. Het gaat nu door een sparrenbos, afgewisseld met dennen. Op het pad liggen de kegels, wit uitgeslagen van de hars, van de Weymouthden.
- 19- Rode paaltjesroute 'op en neer' blijven volgen over het meestgebruikte pad. Fietspad oversteken, paaltjesroute volgen tot eindpunt, het Oriëntatiecentrum met kiosk. Daar is koffie.

(verkend 6/3/2001 Jan & Annelies Tuttel)